ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Комсомольський прожектор

ОРГАН ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Рік видання XI

№ 32 (1200).

ВІВТОРОК

17 БЕРЕЗНЯ 1970 р.

Ціна 2 коп.

ОУНБ ІМ. Д. І. БАГАЛІЯ

РОЗБІР ВІЙСЬКОВИХ МАНЕВРІВ

14 березня у Мінську відбувся розбір військових маневрів «Двіна», який провів керівник маневрів Міністр оборони СРСР Маршал Радянського Союзу А. А. Гречко.

На розборі був присутній і виступив з промовою Генеральний секретар ЦК КПРС Л. І. Брежнєв, тепло зустрінутий учасниками маневрів.

(ТАРС).

Давай сто ударних днів!

... А ХЛОПЦІ — ДРУГІ

З початку нового року в першому механоскладальному цеху заводу «Червона зірка» було створено дві комсомольсько-молодіжні бригади, які почали змагатися між собою за першість на Ленінській стоденній ударній вахті. Бригаду електрозварників очолив Віктор Недопал, а дівочу бригаду токарів — Валентина Братчик.

На честь 100-річчя з дня народження Володимира Ілліча Леніна колективи обох бригад взяли на себе високі соціалістичні зобов'язання: підвищити продуктивність праці відповідно на сім і дев'ять процентів, боротися за випуск продукції високої якості, всім добитися права працювати з особистим клеймом, боротися за звання бригади комуністичної праці і звання «Краща комсомольсько-молодіжна бригада Ленінської трудової вахти».

Наполегливо трудились обидва колективи протягом січня. З нетерпінням чекали рішення компетентної комісії про результати змагання. І ось підсумки його підведені. Електрозварники досягли високої продуктивності праці — 129,5 процента щозміни. Лише на 3 проценти поступилися їм токарі. Здавалось би — перемога за хлопцями. Але у дівчат вища культура робочих місць. 95 процентів своєї продукції вони здають з першого пред'явлення, більше розповсюдили літератури про життя і діяльність В. І. Леніна. То ж як не прикро було хлопцям, а першість за січень дісталася дівчатам комсомольсько-молодіжної бригади. Їм був вручений перехідний Червоний вимпел.

Обидва колективи успішно виконували змінні завдання і в лютому, і зараз.

Змагання комсомольсько-молодіжних бригад у розпалі. Зараз підводяться підсумки за лютий.

В. БАРАМБА,
позаштатний кореспондент.

Висока честь випала секретареві комсомольської організації Олександрійської шовкової фабрики Лідії Шульгіній. На своїй обласній конференції комсомольці області обрали її делегатом на XXI з'їзд ЛКСМ України.

Фото Ю. ЛІВАШНИКОВА.

делегати комсомольських з'їздів

КАДРИ — НЕВИКОРИСТАНІ РЕЗЕРВИ

ПЕТРООСТРІВСЬКА ШКОЛА І ПРОФОРІЄНТАЦІЯ

ТОГО дня тракторист колгоспу «Заповіт Ілліча» Леонід Прибіш помітно хвилювався, все про щось думав.

— Про що мрієш, Льоню? — цікавились друзі-механізатори. — Ой, дивись, весна-красна вже усміхається...

— От саме про неї й думаю, хлопці,— промовив Леонід. — А ще про те, хто сяде за кермо трактора і цієї, і наступної весни... Про це хочу поговорити сьогодні в школі на «Вогнику».

Йому, колишньому учневі Петроострівської середньої школи, що в Новомиргородському районі, було про що розповісти. Ще за шкільною партою Леонід Прибіш мріяв про трактора, про неозоре колгоспне поле. Юнак здійснив свою мрію: став хорошим механізатором.

— Любов до землі, до техніки мені прищепили в школі, — розповідає Леонід Прибіш. — Спасибі вчителям, котрі «приземляли» нас, розкривали очі на прекрасний світ, що розкинувся ось тут, навколо нас...

Цей «Вогник» у школі присвячували темі «Ким ти станеш завтра, наш випускник?». Девіз вечора: «Кожна професія почесна, якщо ти приносиш користь Батьківщині, служиш народові». У невимушеній щирій обстановці на вечорі по-діловому бесідували, обмінювались думками і планами на майбутнє представники кількох поколінь. Захоплюючою була розповідь тракториста Леоніда Прибіша.

Зворушливою і захоплюючою була й розповідь знатної ланкової Віри Дмитрівни Кожухар, самовіддана праця якої відзначена орденом «Знак пошани». Про свою професію і радість праці на землі розповів агроном колгоспу Яків Олександрович Ніколенко. Дівчат зацікавила розповідь колишньої учениці, нині передової доярки ферми № 3 Євгенії Тірожко.

ГОРДІСТЬ школи — це не лише її відмінники та ударники, які сьогодні перебувають в її стінах, впевнено штурмують висоти наук. Гордість школи — це і її колишні вихованці, котрі стали справжніми людьми, трудівничими, і примножують багатство рідного колгоспу.

— Школа по праву гордиться цими людьми, — захоплено каже директор СШ Марія Василівна Сворінь. — Куди б ви не пішли, всюди в колгоспі «Заповіт Ілліча» зустрінете наших колишніх вихованців.

І це справді так. Одні випускники, наприклад, Віра Катана і Тамара Безеда, лише торік закінчили школу і стали дояркам — а про них вже лине добра трудова слава. Інші закінчили школу раніше, працювали, заочно і стаціонарно вчились, знову повернулись до рідного села. Ветеринарні працівники Василь Таранов та Анатолій Мокрей, доярка Софія Попова, трактористи Василь Діордіца, Василь Андреєв та багато інших і сьогодні з теплотою згадують школу, її вчителів, які допомогли обрати вірний шлях у житті.

ШКОЛА і профорієнтація учнів. Яке це сьогодні важливе і злободенне питання! Без перебільшення можна сказати, що від його правильного вирішення залежить багато в чому завтрашній день колгоспу «Заповіт Ілліча». Адже й сьогодні тут потрібні молоді робочі руки, кмітливий розум юних, їх енергія, завзяття. Стоять в другу зміну трактори, стоять різні машини, чекають своїх нових господарів і ферми. Техніка все прибуває і прибуває — і використовувати її треба сповна, в дві зміни.

Якщо ви зайдете до фойє нового приміщення школи, то неодмінно звернете увагу на великий фотостенд «Наш колгосп носить ім'я «Заповіт Ілліча», захочете ознайомитись з його матеріалами. Тут понад 40 кольорових фотознімків, які розповідають про рідний колгосп, його багатство, його невтомних трударів. На видних місцях фотопортрети знатних людей села (вони теж навчались свого часу в цій школі): це ланкова — орденоносець В. Д. Кожухар, механізатор-орденоносець Григорій Новак, молоді доярки Галина Кононенко, Віра Катана та інші. Фотознімки показують людей і в праці, біля техніки. Ось кращі токарі Василь Андреєв та Леонід Гордієнко біля своїх верстатів, а ось механізатор Василь Діордіца біля автонавантажувача на току, ось бригадир Олександр Катана...

[illegible] вчителі [illegible]ть проф-

MK11

орієнтації, — каже вчитель Василь Іванович Крецул, він же — секретар шкільної парторганізації. — Ось ми виготовили стенд «Кожна професія—почесна» — тут можна провести цікаву бесіду.

Учні шостого класу на чолі з класним керівником Н. П. Баєвою виготовили стенд «Шляхи в життя» — тут на місцевих фактах і прикладах розповідається про працю колишніх випускників школи, які обрали для себе сільські професії.

Ким ти станеш завтра? Вже сьогодні багато хто з випускників і учнів молодших класів Петроострівської школи впевнено дає відповідь на це питання: «Піду дорогою своїх батьків, стану хліборобом, тваринником, трактористом...»

І. РОМАНЕНКО,
заступник редактора районної газети «Червона зірка».
Новомиргородський район.

ІДУТЬ ШВИДКІСНІ

ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬК. (РАТАУ). Бригада комсомольсько-молодіжної мартенівської печі № 11 металургійного заводу імені Дзержинського, очолювана Анатолієм Азаренком, з випередженням графіка на годину видала великовагову плавку. Змінне завдання перевищено на 25 тонн. Після цієї плавки на рахунку молодого металурга — 2500 тонн сталі, виплавленої в дні Ленінської трудової вахти понад план. Тепер А. Азаренко став першим на заводі претендентом на видачу ювілейної ленінської плавки.

На підприємстві за це право змагаються 60 бригад сталеварів. За Азаренком ідуть комсомольсько-молодіжні колективи його змінників Івана Єросєєва, Анатолія Стокоза, Степана Червенка. За перші 12 днів березня вони виплавили 1400 тонн сталі додатково до плану і достроково завершили своє зобов'язання, взяте на честь Ленінського ювілею. Усі плавки швидкісні.

Успіху досягнуто завдяки вмілому застосуванню інтенсифікатора мартенівської плавки — кисню.

Місто Кечкемет на південному заході Угорщини і кримське місто Сімферополь в Радянському Союзі — міста-побратими. В 1961 році в Кечкеметі, якому сповнилось уже 600 років, почалось будівництво нового житлового району, названого в честь В. І. Леніна — Ленінварош. В центрі району, забудованого красивими комфортабельними житловими будинками, школами, магазинами, установлений пам'ятник В. І. Леніну роботи відомого угорського скульптора Жігмунта Кішфульді-Штробля.

На знімку: вид на новий район міста Кечкемета — Ленінварош.

Фото МТІ—АПН.

ТОРЖЕСТВА В БАГДАДІ

БАГДАД. (ТАРС). Громадськість іракської столиці і всієї країни з великим задоволенням зустріла звістку про досягнення угоди між іракським урядом і курдами, яка поклала край майже десятирічному конфліктові. Угода передбачає закріплення в конституції положення про те, що населення Іраку складається з двох національностей — арабів і курдів, які користуються рівними правами. Одним з віце-президентів республіки віднині буде курд. Курдським районам надаватиметься широка економічна допомога, в них буде прискорено проведення аграрної реформи, яка наміча розподіл серед безземельних і малоземельних селян. Землі, які віднято у феодалів і великих поміщиків.

Іракська столиця урочисто відзначає досягнення угоди з курдами. 12 березня оголошено в Іраку «Днем миру».

СІОНІСТИ НЕ ВГАМОВУЮТЬСЯ

РИМ. (ТАРС). Заяви радянських громадян єврейської національності, що гостро засудили провокаційний галас, знятий офіційним Тель-Авівом з приводу «становища євреїв» в СРСР, викликали припадок безсилої люті в правлячих колах Ізраїлю. Як повідомляють з Тель-Авіву, згідно з опублікованим там офіційним комюніке, кабінет міністрів Ізраїлю має намір активізувати антирадянську кампанію.

Радянські громадяни єврейської національності дали гідну відповідь любителям політичних провокацій. Листи і заяви, які вміщують в радянській пресі, викривають справжній характер політики і пропаганди тель-авівських сіоністів, що намагаються перетворити євреїв усього світу на «гарматне м'ясо» для здійснення своїх експансіоністських планів по створенню «великого Ізраїлю від Нілу до Євфрату».

ЗА ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗМ ПРОЛЕТАРСЬКИЙ

ЛЕНІНІАНА

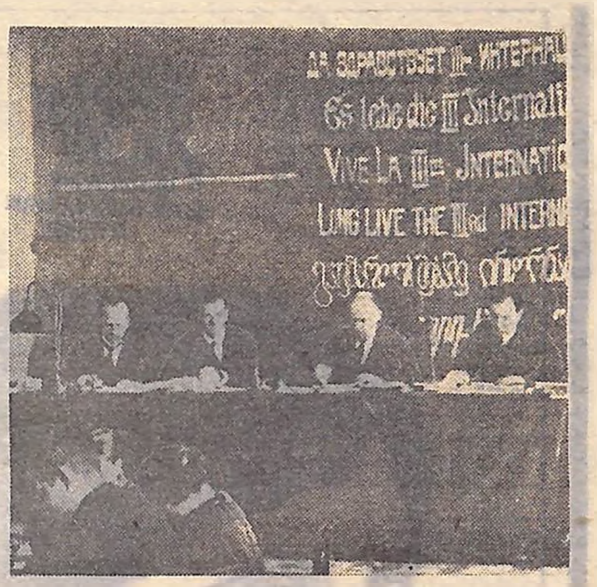

На цьому знімку, зробленому в березні 1919 року, ви бачите В. І. Леніна в президії I конгресу Комінтерну. Поруч з Володимиром Іллічем — Г. Клінгер, Г. М. Емберлейн і Ф. Платтен (крайній справа).

Питання про утворення Комуністичного Інтернаціоналу практично було поставлене в Квітневих тезах В. І. Леніна. В січні 1918 року в Петрограді відбулася нарада представників лівого крила деяких соціалістичних партій за участю представників РКП(б). Нарада прийняла рішення про скликання міжнародної комуністичної конференції й обрала інтернаціональне бюро для проведення відповідної організаторської роботи. В січні 1919-го з ініціативи РКП(б) для розробки організаційних основ Комуністичного Інтернаціоналу було скликано нову нараду, яка обговорила запропонований В. І. Леніним проект звернення «До Першого з'їзду Комуністичного Інтернаціоналу» і прийняла рішення про скликання міжнародної комуністичної конференції.

2 березня 1919 року в Кремлі вступною промовою В. І. Леніна відкрилася міжнародна комуністична конференція, серед делегатів якої були представники 35 компартій, комуністичних груп і лівих соціалістичних та робітничих організацій різних країн. Конференція обговорила доповіді і тези В. І. Леніна «Про буржуазну демократію і диктатуру пролетаріату».

4 березня 1919 року конференція проголосила утворення Комуністичного Інтернаціоналу і продовжувала свою роботу як перший (Установчий) конгрес Комуністичного Інтернаціоналу. Конгрес відбувався під безпосереднім керівництвом В. І. Леніна. Програмні документи конгресу відіграли винятково важливу роль у дальшому ідейному і організаційному зміцненню молодих комуністичних партій. Вони посилили процес консолідації комуністичних груп, що виникали тоді в багатьох країнах, прискорили їх консолідацію і перетворення в комуністичні партії.

КРУГЛИЙ СТІЛ «МОЛОДОГО КОМУНАРА»

ВИРІШИЛИ ЗБОРИ...

МИНУЛОЇ п'ятниці відбулась чергова зустріч за круглим столом «Молодого комунара». На цей раз її учасниками були секретарі комсомольських організацій промислових підприємств і колгоспів області. За круглим столом йшла розмова про значення комсомольських зборів у морально-політичному і трудовому вихованні молоді. Ця тема була обрана невипадково. На початку квітня має відбутися пленум обласного комітету ЛКСМУ з цього питання, і редакція запропонувала комсомольським ватажкам поділитися думками щодо організації і проведення зборів.

— Комсомольські збори цікаві тоді, коли на їх обговорення винесені актуальні питання, — сказала другий секретар Новгородківського райкому ЛКСМУ **Надія Компанієць.** — Наш райком комсомолу сконцентрував увагу секретарів на такі питання для проведення зборів: як участь у Ленінському заліку, механізаторський всеобуч, обговорення Тез ЦК КПРС «До 100-річчя з дня народження В. І. Леніна».

Секретар комітету ЛКСМУ Кіровоградського ремзаводу «Укрсільгосптехніка **Дмитро Котиков** розповів, як у них готуються заводські збори.

— Розмову по тому чи іншому питанню, яке виносимо на обговорення, — сказав він, — ми спершу починаємо в цехових організаціях. Так було, наприклад, коли ми брали підвищені зобов'язання на честь Ленінського ювілею.

Леонід Шеремет, секретар комсомольської організації колгоспу «Заповіт Леніна» Новоукраїнського району вважає, що до проведення зборів потрібно дуже ретельно готуватись самому і готувати актив. Кожний член комітету повинен поговорити з двома-трьома комсомольцями, виявити їх точку зору на винесене питання, підготувати до виступу на зборах.

— Колись наша молодь скаржилась на те, що збори проходять мляво: доповідь суха, не цікава, виступаючих мало, — говорить комсомольський ватажок з колгоспу імені Леніна Світловодського району **Марія Середа.** — Ми вирішили оживити наші збори, провести їх не так, як інші. До цього зобов'язував і порядок денний: «Обговорення Тез ЦК КПРС «До 100-річчя з дня народження В. І. Леніна». Завчасно були вивішені оголошення. Ось тоді, коли почались збори, то ми представили не одного, як завжди, а аж п'ять доповідачів: тракториста Івана Громова, бухгалтера Миколу Ненька (обоє молоді комуністи), старшокласниць-комсомолок Надю Бабенко, Ліду Добровольську і Віру Залюбовську. Збори пройшли цікаво, дуже активно і надовго запам'ятаються юнакам і дівчатам.

Своїми думками поділилися інструктор Кіровоградського райкому ЛКСМУ **Валентин Романов,** секретар комітету комсомолу артілі «Пам'ять Леніна» Маловисківського району **Микола Ляшенко,** секретар комсомольської організації Кіровоградської взуттєвої фабрики **Олена Скляр,** комсомольський ватажок з колгоспу імені Ульянова Кіровоградського району **Надія Кучма** та інші.

Виступи окремих учасників зустрічі за круглим столом найближчим часом будуть вміщені на сторінках нашої газети.

ТРИВОЖНИЙ СИГНАЛ

БУДИНОК У ДВОХ ПЛОЩИНАХ

В новому житловому районі — кіровоградських Черемушках розташовані поруч гуртожитки № 2 і № 3 будівельників тресту «Кіровоградпромбуд». Тут живуть близько дев'ятисот робітників різних професій. Всі вони виховуються в дусі колективізму, дружби, товариської взаємодопомоги.

Значну масово-політичну і виховну роботу проводять коменданти Надія Петрівна Лосьова і Марія Іванівна Луньова, вихователі Раїса Іванівна Супруненко, Михайло Степанович Польоткін, Степан Дмитрович Жеребенко. Допомагають їм в роботі ради гуртожитків, які очолюють передові виробничники Дмитро Голуб, слюсар котельні, і Вадим Лось, працівник будівельного управління. Члени ради мають відповідні обов'язки і доручення.

В гуртожитках добре обладнані кімнати допризовників, кімнати відпочинку і побуту, червоні кутки, які вдало оформлені. Серед наочних засобів є стенди про життя та діяльність Володимира Ілліча Леніна, фотовітрини, що відображають культурне життя і побут робітників та службовців — мешканців гуртожитків.

Та чи все зроблено, щоб життя в гуртожитках було по-справжньому змістовним і цікавим? Ні, не все.

Тут рідко проводять тематичні вечори, вечори запитань і відповідей, зустрічі з ветеранами праці, Героями Радянського Союзу. Мешканці гуртожитків були б дуже задоволені, коли б тут організували народний університет культури, проводили диспути, теоретичні конференції, вечори трудової слави, дні винахідників і раціоналізаторів, творчі звіти самодіяльних артистів, свята першої зарплати, посвячення в робітничу сім'ю.

Рідко бувають в гуртожитках члени агітколективів, які організовані при будівельних управліннях. А між тим підготовлених агітаторів можна було б знайти і серед мешканців гуртожитків. Адже тут є працівники з вищою і середньою освітою. Проте вони не беруть ніякої участі в громадському житті. Цей докір можна кинути передусім інженерам Петру Глазичеву, Степану Струшанському і іншим спеціалістам.

Червоні кутки можуть стати центрами виробничо-технічного навчання будівельників, поширення всього нового, прогресивного, що народжується на будівельних майданчиках. Таку роботу могли б організувати комсомольські організації будівельних управлінь, коли б залучили інженерів, техніків, членів науково-технічного товариства, новаторів, спеціалістів.

При будівельних управліннях є клуби. Та працівники цих культосвітніх установ не часто бувають в гуртожитках. А їх допомога вкрай необхідна.

Хоч в гуртожитках є наочна агітація, але вона ще не відображає всі сторони життя виробничого колективу, вона ще не націлена на боротьбу за дальше піднесення творчої активності будівельників. Не зрозуміло, чому комсомольські організації, вихователі, клуби не популяризують засобами наочної агітації передових виробничників — мешканців гуртожитків.

Добре слово можна було б сказати про ударників комуністичної праці: облицювальника комуніста Василя Тимченка, маляра Івана Жежерю, який добре поєднує високопродуктивну працю з навчанням на вечірньому відділенні інституту сільськогосподарського машинобудування, муляра-комсомольця Григорія Подиряко, що заочно вчиться на другому курсі будівельного технікуму, маляра комсомольця Андрія Лисого і багатьох інших передовиків виробництва.

Добре було б, коли б про цих та інших кращих будівельників розповідали стенди, фотовітрини.

Не подбали тут і про створення кращих побутових умов. Мешканці гуртожитків невдоволені роботою п'ятої їдальні. Часто немає гарячих страв, відсутні молочні продукти.

Мешканці гуртожитків часто відчувають перебої в постачанні газом. В побутовому обслуговуванні є ще інші недоліки, про них добре знає начальник житлово-комунальної контори Г. І. Соловйов.

Р. ДАЙДАКУЛОВ.

Наука і технічний прогрес

Два дні в Києві проходили загальні збори Академії наук Української РСР. Понад сімдесят академічних інститутів і лабораторій звітували про свою роботу за минулий рік.

Президент Академії наук УРСР академік Б. Є. Патон, виступаючи на зборах, підкреслив, що вчені республіки свою роботу підпорядкували головній меті — всебічному підвищенню ефективності виробництва та продуктивності праці.

— В наш час, — сказав академік, — технічний прогрес повністю спирається на досягнення науки. Вміння швидко використати їх на практиці — одне з першочергових завдань науковців і виробничників.

Б. Є. Патон детально спинився на ряді наукових проблем, які мають сьогодні вирішальне значення для технічного і економічного розвитку України. На одне з перших місць він поставив проблему організації управління в усіх галузях народного господарства.

Вчені республіки накреслили шлях дальшого розвитку української науки і зміцнення зв'язку з виробництвом.

(РАТАУ).

Це — десятикласники Новгородківської середньої школи. Вони вирішили набути спеціальність сільського механізатора. З цією метою кожного дня після уроків приходять у Новгородківське сільське профтехучилище № 6, щоб разом з учнями оволодіти секретами майбутньої спеціальності.

Нелегко, звичайно, відпрацювати шість уроків у школі, а потім до пізнього вечора — в училищі. Але мета, як кажуть, виправдовує затрати.

На фото: десятикласники Петро Петрусевич, Людмила Ткаченко, Надія Гришко і Володимир Дяченко під час занять в училищі.

Фото М. ВАРИВОДИ.

● ПОЛІТИЧНИЙ ГАРТ

ЛЕНІНСЬКИМ ШЛЯХОМ

Методичні поради по вивченню IV розділу Тез ЦК КПРС «До 100-річчя з дня народження Володимира Ілліча Леніна» в початковій і середній ланках комсомольської політосвіти підготовлені членом методичної ради Будинку політосвіти обкому КП України В. М. Чикіним.

ЗАКЛЮЧНЕ, четверте заняття, присвячене вивченню Тез ЦК КПРС «До 100-річчя з дня народження Володимира Ілліча Леніна», проводиться за тією ж методикою, що й попередні. Особливість даної теми полягає в тому, що на цьому занятті питання теорії дуже важливо розкривати в тісному зв'язку з практичними завданнями комсомольської організації підприємства, колгоспу, організації.

Розповідь і бесіду рекомендуємо побудувати за таким планом:

1. Побудова комунізму — наша генеральна перспектива.

2. Сучасна науково-технічна революція і завдання будівництва комунізму в СРСР. Роль молоді у боротьбі за науково-технічний прогрес, за оволодіння передовою технікою.

3. Основні напрямки розвитку соціалістичних суспільних відносин у ході комуністичного будівництва.

4. Будівництво комунізму і формування комуністичного світогляду молоді.

ВИКЛАДАЮЧИ зміст першого питання, пропагандист у своїй розповіді спочатку нагадує, що із перших трьох занять слухачам відомо: ціною яких великих зусиль трудящі нашої країни під керівництвом Комуністичної партії створювали соціалістичне суспільство. Пропагандист нагадує слухачам ленінську вказівку про те, що нашою метою є комунізм, який виростає із соціалізму на основі його принципів, розкриття і реалізації його можливостей і переваг. (Ленінська оцінка і висновки про соціалізм і комунізм містяться в рекомендованих працях В. І. Леніна, у Програмі КПРС і в IV розділі Тез).

Величезні успіхи, досягнуті радянськими людьми на попередніх етапах боротьби за комунізм, служать основою для того, щоб далі іти вперед — створити економічну базу комунізму, розв'язати завдання по формуванню комуністичних суспільних відносин і вихованню нової людини. Пропагандист підкреслює положення Тез, про те що «для переходу до комунізму необхідна довга і серйозна підготовка матеріальних і духовних передумов», нагадує слухачам, що являє собою комунізм — наша генеральна перспектива, наш ідеал. (Див. «Програма КПРС». Держполітвидав, 1968, II частина, стор. 62).

Викладена в Програмі Комуністичної партії наукова теорія про побудову комунізму не має нічого спільного з вульгарними уявленнями про комунізм, які розповсюджує буржуазна пропаганда, інші вороги ленінізму. Необхідно коротко розкрити суть основних економічних завдань комуністичного будівництва, які знайшли своє втілення в рішеннях XXIII з'їзду КПРС, у постановах Пленумів нашої партії, зокрема, останнього, грудневого (1969 р.) Пленуму ЦК КПРС (див. передову газети «Правда» від 13 січня 1970 р.). Створення матеріально-технічної бази комунізму — основне завдання будівництва комунізму. Вирішенню цього завдання відповідає економічна політика Комуністичної партії, заходи по всебічному використанню досягнень науки і техніки, по впровадженню їх у всі галузі суспільного виробництва, в тому числі і в сільське господарство, транспорт, сферу обслуговування (див. рішення сесії Верховної Ради СРСР VII скликання), заходи по підвищенню ефективності і продуктивності праці, піднесенню рівня життя народу. У бесіді рекомендується звернути увагу на загальні вимоги до підвищення ефективності виробництва.

Пропагандист пояснює далі, що створення економічної бази комунізму вимагає також удосконалення всієї системи економічних відносин соціалістичного суспільства, удосконалення методів і форм керівництва господарством, дальшого розвитку соціалістичного змагання, використання всіх форм матеріального і морального стимулювання праці, підвищення свідомості і дисципліни всіх трудящих. «Будівництво комунізму, — говориться в Тезах, — справа всього народу, справа кожної радянської людини. Від її свідомості, ініціативи, культури, професіональної майстерності залежить успішне виконання економічної програми комунізму».

ДРУГЕ питання тісно пов'язане з першим, оскільки темпи росту економіки тепер залежать все більше і більше від темпів наукових досліджень і впровадження їх результатів у виробництво.

У Тезах дається визначення науково-технічної революції, підкреслюється її значення і роль у економічному змаганні двох протилежних соціально-економічних систем.

У Тезах вказується, що в результаті практичного використання найновіших даних науки і техніки можливі якісні зміни у технології виробництва, енергетиці, знаряддях і предметах праці, в організації управління, в характері трудової діяльності людей. Науково-технічне

ДУМКИ. ВІДГУКИ. РЕЦЕНЗІЇ

ІСТИНА СЬОГОДЕННЯ

Нова вистава кропивничан «ПАМ'ЯТЬ СЕРЦЯ»

МИСТЕЦТВО театру, яке покликане відгукнутись на всі позови часу, не стоїть осторонь його проблем, бо постановкою проблем театр і впливає на навколишній світ, допомагає в його перетворенні. Проблемою являється і п'єса О. Корнійчука «Пам'ять серця», яку підготував колектив театру імені М. Л. Кропивницького на чолі з режисером, заслуженим діячем мистецтв УРСР І. Казнадієм.

О. Корнійчук поставив мету показати сьогоднішнє життя у всіх його складностях і протиріччях, не копаючись при цьому в абстрактних і банальних темах ущемлених людей, які до останнього часу модні для нашої драматургії. Для Корнійчука головними стали переживання і боротьба звичайний хороших людей, які мають позитивну суть, але складні обставини життя включають їх у драму.

П'єса, по суті, не має негативних персонажів і цим неймовірно ускладнює постановникові і режисеру розкриття образів, визначення конфліктного стержня, який рухає сюжет і інтриги.

Деяка декларативність матеріалу, його «розмовність» не дає можливості прямого, «лобового» зіткнення в конфлікті. Конфлікт в цій п'єсі психологічний, розвивається в душах героїв, між їх почуттями і обов'язками перед суспільством, перед близькими людьми і врешті решт перед власним сумлінням.

Режисер, зрозумівши цю особливість даної п'єси, задумує виставу дуже своєрідно і, на нашу думку, вдало. Це — вистава-роздум.

СТРУНКА композиція вистави допомагає глядачеві і акторові вести цей відвертий діалог. Режисер прагне залучити до роздумів на сцені і глядачів. Вже з першої сцени, коли перед інтермедійною завісою з'являється молодь, яка їде всією бригадою в Індію, у глядачів виникає добродушна посмішка, бо актори вітаються з глядачами, як зі своїми давніми знайомими, і глядач приймає такі умови гри, йому імпонує те, що його не лишають в залі байдужим спостерігачем, а беруть у свідки, у співучасники. Вдалий музичний супровід підсилює враження цієї і багатьох інших сцен.

Акторська схвильованість, бажання зіграти сучасника, показати його красу і багатство, — дало можливість піднятися над буденністю, психологічно виправдати і донести до глядача єство кожного, не скрізь вдало виписаного автором, персонажу.

Є багато хороших акторських робіт, які не тільки наштовхують на роздуми, а й змушують по-справжньому хвилюватись. Дуже коректно і елегантно веде роль італійця Антоніо Террачіні актор В. Бабіч. Роль складна з багатьох міркувань. Грати іноземця, не жартуючи, не вдаючись в зображення чисто зовнішніх рис, грати тонко і переконливо — велика майстерність. Приємна манера вимови, плавний, делікатний, що вкрадливий жест, вдало найдена зовнішність, — все породжує віру у актора і його образ.

Справжньою акторською удачею можна назвати роль Катерини Михайлівни, депутата, матері, жінки, що любить і любима, — актриса Н. Ігнатьєва.

Якось особливо приємно сказати про цю роботу, бо на сцені перед нами постає повнокровний, цілісний образ нашої сучасниці, звичайної і незвичайної жінки. Жінки, яка пережила страхіття фашистської неволі, мужньо боролась в підпіллі концтабору, відчула велике, справжнє кохання до італійця Антоніо Террачіні, який разом з нею боровся проти спільного ворога — фашизму.

У ТВОРЧІЙ галереї образів, створених заслуженим артистом УРСР Г. Семеновим, є багато цікавих і сильних робіт. Нова роль з вистави «Пам'ять серця» поповнить цю галерею ще однією красивою людиною. Г. Семенов грає у виставі роль капітана далекого плавання Максима Максимовича. Г. Семенов вимальовує нам своєрідний і оригінальний характер старого капітана, борця за чесність і справедливість у людських відносинах, за красу почуттів...

ЗОВСІМ несподівано перед глядачами постають і деякі молоді актори театру, які зуміли розкритись і на незначних ролях, довести, що в будь-якій ролі актор, відчувши людяність свого персонажу, стане близьким і зрозумілим. Приємне враження справляє виконання ролі Раї у акторки Марини Яриш. Її Рая і енергійна, і вольова, і, водночас, лірична, закохана.

Микола — артист В. Потонько. В цій невеликій епізодичній ролі молодий актор продемонстрував вміння мислити на сцені, жити життям значно ширшим і вагомішим, ніж це дає можливість матеріал ролі. Його Микола справжній сучасник. І в простій манері поведінки, і в м'якому гуморі, і в точній постановці думки.

Легко й безпосередньо ведуть свої ролі артистка С. Ромашкіна і А. Келюх. В доброму гуморі звучить їх сцена «сімейних відносин».

Кульмінаційною у виставі стала сцена біля пам'ятника Невідомому солдату. Сцена дуже хвилююча. Звичайно, зрозуміло, що сама постановка питання пам'яті загиблих борців за нашу волю не може не хвилювати будь-кого в глядній залі, але вдале рішення сцени режисерське і живописне (художник вистави М. Доброленжа) значно підсилює емоційний вплив.

В цій сцені запам'ятовуються абсолютно всі: прибиральниці Ольга і Варвара (артистки В. Тімченко і О. Кобилянська) і старий генерал (артист В. Кубишкін), і могутній український реквієм,

— Степом... Степом...

лунає над Дніпровими кручами...

Про людей з відкритими, щирими серцями розповідає нова вистава кропивничан. Вистава дуже потрібна сьогодні, потрібна, бо занудьгували ми за сучасником на українській сцені, за людьми хорошими і багатими душею.

В. ЛИСЮК,
режисер.

ЗАЛИШАЛАСЬ ТІЛЬКИ МИТЬ...

Зміст наказу по Немішаєвському радгосп-технікуму, що в Бородянському районі на Київщині, був незвичайним. «За мужність і відвагу»... читали учні і захоплено коментували:

— Хто б міг подумати. От бойова дівчина. А нічого ж не розповідала...

Таку жваву реакцію викликав благородний вчинок другокурсниці зоотехнічного відділу Галини Яценко, про який і йшла мова в скупих рядках наказу.

Чекаючи поїзда, Галя прогулювалась по перону станції Ворзель. Її увагу привернула дівчинка років п'яти. Пустуючи і граючись, вона раз у раз відбігала від своєї бабусі. І раптом, залишившись на якийсь час без нагляду, маля опинилося на залізничній колії, по якій на великій швидкості йшов товарний состав. Ще мить — і трапиться непоправне.

Не роздумуючи, Галина швидко стрибнула з платформи і побігла до дівчинки, назустріч поїзду, до якого залишалось метрів 15—20.

Коли товарняк прогуркотів мимо остовпілих від несподіванки пасажирів, які з тривогою спостерігали за тим, що відбувається, усі побачили по той бік колії безстрашну дівчину з врятованою нею дитиною на руках.

Дирекція радгосп-технікуму, куди очевидці повідомили про подію, оголосила Галині Яценко подяку із занесенням в особисту справу і преміювала її.

Теплі листи з висловленням вдячності за виховання такої гідної людини, як Галя, надіслані на адресу її батьків і школи, де вона вчилась.

(РАТАУ).

ФУТБОЛ

У ДРУГОМУ МАТЧІ

Як ми вже повідомляли, кіровоградська «Зірка» в першій зустрічі розиграшу призу «Кримський пролісок», заснованого федерацією футбола України, зіграла внічию (0:0) з херсонським «Локомотивом». Минулої неділі вона провела другий матч. Її суперником були футболісти криворізького «Кривбасу».

Ініціативою володіли наші земляки. На 20-й хвилині вони реалізували свою перевагу. Гол забив Борис Петров.

Після двох матчів «Зірка» має три очка з чотирьох. Усі інші команди ялтинської зони провели по три зустрічі. Чотири з них набрали стільки ж очок, скільки кіровоградці. Лідерують спортсмени тернопільського «Авангарду», в яких чотири очка із шести.

● У КОЛЕКТИВАХ ФІЗКУЛЬТУРИ

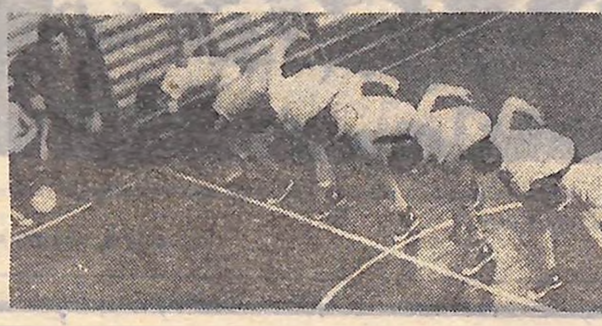

ПОЧАТОК— В ШКОЛІ

Наша школа існує порівняно недавно. Та за короткий проміжок часу вчителями школи, вихователями багато зроблено для того, щоб наші учні росли здоровими, сильними, гармонійно розвиненими. Немалий внесок в цю справу вчителів фізичного виховання. Ось хоча б такий факт. Лише цього року з 215 учнів, які складали залік з фізичної та оборонно масової підготовки, 158 виконали норми комплексів БГТО, ГТО, ГЗБ.

Кожен наш вихованець протягом року має можливість взяти участь в змаганнях не менш, як з десяти видів спорту. Зокрема, з легкої атлетики, баскетбола, настільного тенісу, шахів, шашок тощо. Це дає учневі можливість вибрати один або й два найулюбленіших види спорту для регулярних занять в шкільних спортивних секціях.

Вчителям фізичного виховання було б не під силу залучити до занять в спортивних секціях велику кількість учнів без допомоги всього педагогічного колективу, без підтримки суддів та громадських інструкторів по спорту, яких в школі налічується більше 120. Ця допомога потрібна щоденно. Візьмемо, наприклад, фіззарядку, яка систематично проводиться перед початком занять. Її влаштовують фізорги класів, під керівництвом інструкторів по спорту. А фізкультхвилинка? Її теж на третьому уроці щоденно проводять фізорги та інструктори по спорту. Вони ж допомагають і в організації змагань, на заняттях спортивних секцій.

295 розрядників. Ця цифра невелика, якщо йдеться про школу, де вчаться в основному старшокласники. В нашій же школі, де більша частина учнів навчається в 3 — 6 класах, така цифра помітна. В цьому не лише заслуга педагогічного колективу школи, але й тренерів ДЮСШ, які ведуть чи вели групи з різних видів спорту. Ми вдячні тренерам Є. П. Степанову, Л. В. Мельник, які виховали цілий загін спортсменів. Серед них — кандидати у майстри спорту Б. Шифрін та М. Капран (настільний теніс), В. Підсевака та Н. Нікітіна (спортивна гімнастика). І хоч це і не цілком наша заслуга, та все ж приємно, що діти, які навчаються в нашій школі, захищають спортивну честь області. А баскетболістка Ольга Касян—одна з кращих юних баскетболісток республіки...

І. РЯБЧУН,
учитель фізвиховання СШ № 13.
Фото Ю. Ліванникова.
м. Кіровоград.

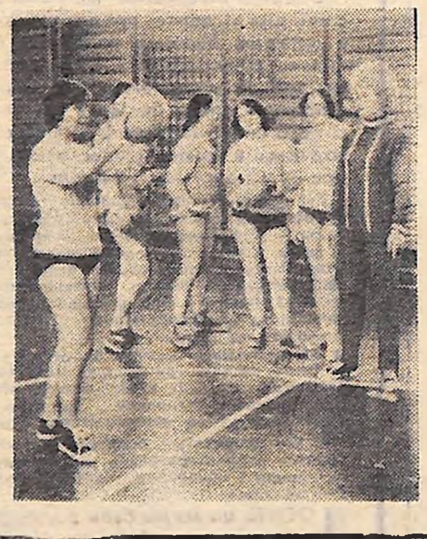

революція справляє глибокий вплив і на обличчя працівника, сприяючи підвищенню його освіченості та культури, розширенню науково-технічного кругозору. Ці думки Тез необхідно проілюструвати зрозумілими, наочними фактами розвитку виробництва, в якому зайняті слухачі, використати приклади із газет. (Див., наприклад, матеріали, вміщені по даному питанню в останніх номерах газети «Молодий комунар» — від 6, 8, 13 і 15 січня).

Пропагандисту необхідно в зв'язку з цим роз'яснити завдання молоді оволодіння сучасною технікою, про які говорив Л. І. Брежнєв у промові на урочистому пленумі ЦК ВЛКСМ (див. «Л. І. Брежнєв. Промова на урочистому пленумі ЦК ВЛКСМ, присвяченому 50-річчю ВЛКСМ». М., «Молода гвардія», 1968, стор. 12—16), а також у промові на III Всесоюзному з'їзді колгоспників.

Тут необхідно особливо підкреслити політичне значення впровадження науково-технічних досягнень, від чого залежить успіх змагання системи соціалізму з імперіалістичними країнами, від чого залежить розв'язання найважливіших соціально-політичних завдань суспільного розвитку. Необхідно навести і пояснити висловлювання В. І. Леніна про роль науки і техніки, які наведені в Тезах.

У відомій праці Леніна «Завдання Спілок молоді» слухачі знайдуть цінні вказівки про оволодіння наукою. Було б корисно у бесіді по даному питанню підкреслити, які практичні, конкретні кроки може зробити молодь даного підприємства, колгоспу, організації для реалізації завдань по науково-технічному прогресу, для підвищення культурно-технічного рівня, кваліфікації молоді.

РОЗ'ЯСНЮЮЧИ третє питання, пропагандист на початку показує залежність інших завдань комуністичного будівництва від вирішення основної, а потім — вплив успішного вирішення соціально-політичних завдань на економічні досягнення. У двадцятій Тезі коротко викладаються основні напрямки розвитку соціалістичних суспільних відносин, їх поступове переростання в комуністичні. Це — зміна класової структури суспільства у напрямку до соціальної однорідності на основі розвитку і зближення двох форм соціалістичної власності і створення єдиної комуністичної власності, поступове стирання суттєвої різниці між працівниками розумової і фізичної праці, вирівнювання культурно-побутових умов життя сільських і міських жителів, зміна характеру праці, дальший розквіт і зближення соціалістичних націй, розвиток соціалістичної демократії, яка передбачає зростання свідомої дисципліни і організованості трудящих, зростання ролі Комуністичної партії в житті нашого суспільства.

При роз'ясненні Тез необхідно звернути увагу на наведені в них думки Леніна про необхідність боротьби проти всього того, що гальмує комуністичне будівництво — прояв місництва і націоналізму, бюрократизм, неорганізованість, тяганина, нехлюйство. Ці чужі нашому суспільному ладу явища, а також факти крадіжки соціалістичної власності, порушення трудової дисципліни і громадського порядку повинні одержувати класово-політичну оцінку і непримиренно виживатись із нашого життя. А тому нині, як і раніше, проти всього негідного і застарілого повинна розвиватись ділова критика і самокритика.

Роз'яснюючи ці думки, пропагандист повинен показати: чим зумовлена наша непримиренність до цих явищ, використати для цієї мети аргументи із передової статті газети «Правда» «До нових перемог». («Правда» від 13 січня 1970 року).

У ЧЕТВЕРТОМУ питанні розкривається зміст останньої, 21 Тези, показується місце і значення завдання формування нової людини, виховання і навчання «всебічно розвинених і всебічно підготовлених людей» для вирішення завдання побудови комунізму. Тому спочатку пропагандисту потрібно пояснити, що таке марксистсько-ленінська ідеологія, її призначення в системі комуністичного виховання. Особливо необхідно показати значення гострої ідеологічної боротьби на міжнародній арені для формування комуністичного світогляду. Наша молодь повинна яскраво уявляти, що у вихованні необхідне перш за все послідовне проведення класової лінії, чіткість і ясність ідейних позицій, революційна пильність, боротьба проти аполітичності, приватновласницьких пережитків і міщанських настроїв. Звичайно, суспільна свідомість, як відображення суспільного буття, соціалістичний лад, а також участь в суспільній праці і суспільно-політичному житті виховують трудящих. Та покладатись на самоплив у вихованні було б глибокою помилкою.

Тези підкреслюють, яке велике значення надає наша партія цілеспрямованій виховній роботі всіх громадських і державних організацій, її дієвості, науковій розробці актуальних проблем комуністичного будівництва, в тому числі удосконаленню системи політичної освіти.

Особливе місце в Тезах відводиться завданню, яке заповів Ленін — комуністичному вихованню молоді. Рекомендується це місце із Тез прочитати і коротко пояснити: що означає «учитись комунізму», які якості повинно виробляти навчання комунізму. Варто процитувати при цьому слова Л. І. Брежнєва, сказані на урочистому пленумі ЦК ВЛКСМ, в яких він роз'яснює, що означає учитись комунізму (див. вказану промову, стор. 24 — 27). Пропагандист пояснює ленінські слова про майбутню величезну роботу в комуністичному будівництві, яка потребує праці багато більше, ніж до цього часу.

До цього питання, крім рекомендованої літератури, радимо використати матеріал про досвід виховної роботи, описаний у брошурі О. К. Піскунова «НОВІ ГОРИЗОНТИ», а також факти із газет та журналів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

В. І. Ленін. «Держава і революція», розділ 5. Твори, т. 25, стор. 343—447.

В. І. Ленін. «Великий почин». Твори, т. 29, стор. 363—386.

В. І. Ленін. «Чергові завдання Радянської влади». Твори, т. 27, стор. 203 — 241.

В. І. Ленін. «Завдання Спілок молоді». Твори, т. 31, стор. 247 — 263.

Програма КПРС. Частина II.

Про 50-річчя ВЛКСМ і завдання комуністичного виховання молоді. Постанова ЦК КПРС.

Тези ЦК КПРС «До 100-річчя з дня народження Володимира Ілліча Леніна».

Л. І. Брежнєв. Промова на урочистому пленумі ЦК ВЛКСМ.

О. К. Піскунов. «Нові горизонти». Видавництво «Поміть». 1969 р.

ВІДБУВСЯ ЗАКЛЮЧНИЙ КОНЦЕРТ ФЕСТИВАЛЮ САМОДІЯЛЬНОГО МИСТЕЦТВА КІРОВОГРАДЩИНИ, ПРИСВЯЧЕНОГО 100-РІЧЧЮ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ В. І. ЛЕНІНА.

На фото: хорова капела Маловисківського районного Будинку культури виконує українську народну пісню «Чуєш, брате мій».

Фото В. КОВПАКА.

ГІМН РАДЯНСЬКІЙ ДОБІ

Ця своєрідна райдуга фестивалю самодіяльного мистецтва, присвяченого 100 річчю з дня народження В. І. Леніна, перекинула міст над Кіровоградщиною 22 квітня 1969 року. Тоді яскраво спалахнули фестивальні смолоскипи в містах і селах нашої області.

Минулої суботи в приміщенні Кіровоградської філармонії відбувся заключний концерт обласного фестивалю самодіяльного мистецтва присвяченого Ленінському ювілею.

Перед початком, на авансцені, глядачів привітали секретар обласного комітету КП України Н. П. Сухаревська та заступник голови облвиконкому Д. С. Сиволап.

У фестивалі взяло участь 5360 колективів, тобто 96 тисяч самодіяльних акторів. До речі, лави культармійців області поповнили 400 нових колективи. (кількісно 12 тисяч осіб).

Концерт розпочала самодіяльна заслужена хорова капела УРСР Палацу культури імені Жовтня. У її виконанні урочисто пролунала пісня К. Домінчена «Ленінським шляхом».

Святкова програма міняла кольори номерів, викликаючи в залі зливу оплесків. Кращі з кращих аматорських колективів більше трьох годин демонстрували своє прекрасне мистецтво.

Зачарувала своїм співом солістка «Ятрани» Антоніна Червінська. Надовго запам'ятаються пісні у виконанні тріо бандуристів Рівнянського сільського Будинку культури Новоукраїнського району В. Джурджія, В. Гершанова та І. Пітенка.

Полонила бездоганною майстерністю і емоційністю виконання хорова капела Кіровоградського педагогічного інституту імені О. С. Пушкіна. Особливо піднесено вона виконала пісню А. Кос-Анатольського «Ленін по світу іде».

Іскрометними танцями, мов дзвінким візерунком, вигаптували концертну програму танцюристи самодіяльного танцювального колективу «Колос» кіровоградського Палацу культури імені Жовтня, самодіяльного народного ансамблю танцю «Юність» Кіровоградського педагогічного інституту імені О. С. Пушкіна та самодіяльного заслуженого ансамблю танцю УРСР «Ятрань».

Отже, епілог цієї святкової і радісної райдуги теж був по-святковому світлий і натхненний.

В. ГОНЧАРЕНКО.

Кіровоградська обласна бібліотека ім. Н. К. Крупської

РЕДАКЦІЯ ОДЕРЖАЛА ВІДПОВІДЬ

„КАТЕГОРІЇ І КІНОІСТОРІЇ"

Так називалась репліка, опублікована в нашій газеті за 19 лютого, в якій йшлося про незадовільне демонстрування фільмів у кіровоградських кінотеатрах «Мир» та «Хроніка».

Як повідомив редакцію директор кінотеатру «Мир» С. Джуган, випадок, згаданий в репліці, стався в зв'язку з технічною несправністю (змінилась напруга в електромережі) та з вини старшого кіномеханіка Ф. Печанюка, якому після обговорення виступу «Молодого комунара» було зроблене суворе попередження.

Директор кінотеатру «Хроніка» повідомив, що факти, згадані в репліці, мали місце і що зараз колектив кінотеатру докладає зусиль для того, щоб уникнути подібного браку в подальшій роботі.

А СКІЛЬКИ ПО НОРМІ?

Савченко Наташа з м. Олександрії пише нам: «Дорога редакція. Я працюю товарознавцем перший рік, закінчила технікум по спеціальності. Робочий день мій продовжується від дев'ятої години ранку до восьмої — десятої вечора. Прошу дати відповідь, скільки мені потрібно працювати по нормі і як з тими годинами, що я перепрацьовую».

За консультацією ми звернулися до обласного управління торгівлі. Начальник його В. О. Лимар пояснює: «У відповідності з циркулярним листом Міністерства торгівлі СРСР і ЦК профспілки працівників держторгівлі і споживчої кооперації від 15 червня 1966 р. товарознавці відносяться до категорії посад з ненормованим робочим днем. Ці працівники на загальних підставах звільняються в дні щотижневого відпочинку, у вихідні дні.

Працівники з ненормованим робочим днем можуть залучатися до роботи зверх 7 годин лише в окремих випадках, коли цього вимагає сама робота. Система не допускається. Як компенсація за роботу зверх норми працівникові з ненормованим робочим днем може надаватися адміністрацією за домовленістю з профспілковою організацією зверх чергової відпустки (12 робочих днів), допоміжна відпустка від 6 до 12 робочих днів»

ЛИШЕ У ВІДПОВІДНОСТІ

А ось другий лист, теж з Олександрії, від В. Ф. Неізвестного (вул. Фурманова, 5), в якому він скаржиться на відсутність в мікрорайоні «Перемоги» вулиць з твердим покриттям, телефонів-автоматів, вуличного електроосвітлення.

Ми попросили відповісти на скаргу працівників Олександрійського міськвиконкому. Ось що нам повідомив завідуючий відділом комунального господарства А. Ситьков: «Всі ці питання можуть бути вирішені лише у відповідності з народногосподарським планом розвитку міського господарства. Вулиць з твердим покриттям в місті до 40 процентів, питання про освітлення вулиць також вирішене поки що на 40 процентів. Що стосується установки телефонів-автоматів, то це питання вирішиться в зв'язку з будівництвом нової лінії зв'язку в даному районі міста».

ЧИ СУДЯТЬ ЕГОЇСТІВ?

ДУМКИ ПРО ПРАВОВЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ

ОСТАННІМ часом гостроти і актуальності набуло питання правового виховання громадян, насамперед молоді. У передовій статті «Правды» від 1 квітня 1969 р. підкреслювалося, що предметом особливої турботи органів народної освіти і працівників органів юстиції має стати правове виховання підростаючого покоління, формування у юнаків і дівчат глибокої поваги до законів, норм і правил співжиття, що провідну роль у поширенні правових знань повинні відігравати юристи.

Наші зусилля — зусилля юристів-практиків мають бути зосереджені насамперед на запобіганні злочинності неповнолітніх, оскільки саме на їх психіку набагато більше, ніж на психіку дорослих, можна вплинути переконливим словом. Звідси і важливість правової пропаганди.

Щоб вона була цілеспрямованою і конкретною, треба передусім знати рівень правосвідомості слухачів і їх підготовки і те, що вони бажають від нас почути.

З цією метою за домовленістю з дирекцією однієї з шкіл Кіровограда було проведено анкетний опит старшокласників. Питання мали на меті виявити у них загальні уявлення про кримінальну відповідальність. Ряд питань стосувалося моральних проблем. Анкети було роздано 130 учням дев'ятих і 118 учням десятих класів. Щоб учні могли вільно відповідати на питання, прізвищ у анкетах не треба було зазначати.

Одержаний багатий матеріал дав підставу для відвертої предметної розмови з молоддю. Відповіді на питання були настільки різноманітні й іноді несподівані, що для їх осмислення, узагальнення і складання плану бесіди в кожному класі потрібно було кілька днів. Бесіда проводилася в кожному класі протягом двох уроків у присутності вчителя.

Дві третини старшокласників вважало, що кримінальна відповідальність настає з 16 років, деякі — з 14, близько чверті (23 проценти) — в 18 років, а ряд учнів взагалі гадають, що за неповнолітніх відповідають їх батьки. Виникла необхідність роз'яснити питання про форми відповідальності (матеріальної та моральної) батьків за правопорушення, допущені їх неповнолітніми дітьми.

РЯД відповідей свідчив, що не всі учні розуміють, що таке кримінальна відповідальність, які органи в нашій країні можуть призначати кримінальне покарання. Це дало підставу роз'яснити учням повноваження різних органів, що провадять боротьбу зі злочинністю, коротко охарактеризувати зміст таких понять, як злочин і покарання, підстави кримінальної відповідальності.

ДОСИТЬ цікавими були відповіді на питання про кримінальну відповідальність осіб, які вчинили злочин у стані сп'яніння. Переважна більшість учнів висловила думку, що такі особи підлягають кримінальній відповідальності. Проте деякі вважали, що це питання слід вирішувати залежно від того, який злочин було вчинено, або залежно від причини (допускаються поважні) вживання спиртних напоїв.

Не могло не викликати серйозного занепокоєння те, що більше третини всіх учнів (35 процентів) вважало вчинення злочину в нетверезому стані обставиною, яка пом'якшує вину.

Це свідчило, що частина старшокласників не осуджує вживання спиртних напоїв. На жаль, факти, коли деякі старшокласники вдаються до спиртних напоїв, не зустрічають принципово правильної оцінки багатьох батьків і вчителів. Все це стало темою відвертої розмови з учнями про небезпечність і шкідливість вживання ними алкогольних напоїв з посиланнями на медичну, юридичну та педагогічну літературу, на слідчу і судову практику.

Переважна більшість учнів (78 процентів) правильно відповіла на питання про правові наслідки вчинення насильницьких дій щодо злочинців при їх затриманні чи відбитті їх нападу (необхідна оборона). Проте та обставина, що чверть учнів на ці питання дала негативні або неповні відповіді, викликала необхідність роз'яснити старшокласникам діюче законодавство, зокрема ст. 16 Указу Президії Верховної Ради СРСР від 26 липня 1966 р. «Про посилення відповідальності за хуліганство».

ОДНОСТАЙНО учні засудили тих, хто, вміючи добре плавати, не подасть допомоги потопаючому. Більшість (77 процентів) висловилася за те, що таких людей треба притягати до кримінальної відповідальності, інші говорили про суд товаришів, суд честі. Зрозумілими були думки і почуття тих, хто висловлював своє обурення боягузькою поведінкою таких осіб, їх егоїзмом і несвідомістю. Жваву реакцію учнів викликала безпосередня відповідь однієї учениці: «Просто така людина егоїст, а чи судять егоїстів— я не знаю».

Негативне ставлення було виявлено і щодо тих, хто не повідомив про відомий вчинений злочин або той, який готується.

Лише половина старшокласників (52 проценти) позитивно відповіла на питання про кримінальну відповідальність за носіння холодної зброї. Багато учнів виявило правильне розуміння причин, з яких закон встановив кримінальну відповідальність за такі дії. Проте чимало (37 процентів) відповідало на це негативно. Ми детально проаналізували помилкові погляди на це учнів, зокрема, тих, хто вважав, що фінський ніж можна носити «про всяк випадок», «для свого спокою», щоб «похвалитися». При цьому були наведені приклади, коли носіння холодної зброї у певній ситуації сприяло вчиненню небезпечних злочинів.

Великий інтерес викликало обговорення питання про конкретні дії, які кожний вважає за необхідне вчинити в разі, коли на його очах робиться замах на честь, гідність і здоров'я людини. Лише один учень висловив думку, що краще «відійти подалі від п'яного». 9 процентів опитаних не знало, що їм слід робити в цій ситуації. Інші виявили готовність подати допомогу потерпілому — одні активними діями по затриманню злочинця (18 процентів), інші — залучаючи для цієї мети громадян (9 процентів) чи міліцію (19 процентів), 38 процентів учнів відповіли, що необхідно подати допомогу, але не знали, як це слід зробити. Ці відповіді дали багатий матеріал для змістовної розмови з різних проблем боротьби зі злочинністю і питань комуністичної моралі: про роль працівників міліції в боротьбі з порушеннями громадського порядку, про участь у цьому громадян тощо.

РЕЗУЛЬТАТИ проведеної роботи свідчать про дієвість та актуальність такого методу пропаганди правових знань. На нашу думку, необхідно здійснювати комплекс заходів щодо правового виховання учнівської молоді, в якому передбачити в школах та інших учбових закладах лекції і бесіди з актуальних правових питань, заняття з деяких розділів курсу суспільствознавства, проведення юристами бесід на батьківських зборах у середніх учбових закладах з питань правового виховання молоді та інші.

Не останню роль мусить тут відіграти і комсомол, і не лише загальних середніх закладів, а й середніх і вищих спеціальних, профтехучилищ області. Юні дружинці, члени оперативних загонів, народних дружин повинні роз'яснювати юридичні права і обов'язки громадян.

І. ШЕХОВЦОВ,
начальник слідчого відділу прокуратури Кіровоградської області.

ПОГОДА

Вдень 17 березня по території області і місту Кіровограду передбачається хмарна погода, в східних районах короткочасні опади, по місту можливі короткочасні опади. Вітер північно-західний, помірний до сильного. Температура повітря по області 0—5, по місту 0—2 градуси тепла.

● ПОКАЗУЄ КІРОВОГРАД

СЕРЕДА, 18 березня. Перша програма. 11.35 — Шкільний екран. Історія для учнів 8 класу. «Розвиток капіталізму та формування пролетаріату на Україні». (К). 12.10 — «Хоробрий прогульщик». Художній фільм. (Кіровоград). 17.15 — Кіноленініана. «Італійська сторінка». (Кіровоград). 17.35 — Оголошення. (Кіровоград). 17.40 — Телевісті. (К). 18.00 — Програма передач. (К). 18.05 — Концерт. (М). 19.00 — Р. Отколенко — «Здрастуйте, наші гати». Телеспектакль. (К). 20.20 — Реклама. (К). 20.30 — Програма «Час». (М). 21.15 — Програма ЦТ. 21.30 — Інтербачення. Чемпіонат світу з хокея. ЧССР — СРСР. (Швеція). В перерві — телевісті. 23.45 — Міжнародний турнір з важкої атлетики на приз «Дружба». (Мінськ).

Друга програма. 17.05 — Новини. (М). 17.15 — Сторінки великої біографії. «Латинські стрільці». (М).

ЧЕТВЕР, 19 березня. Перша програма. 11.00 — Телевісті. (К). 11.10 — Кольорове телебачення. Художній фільм «Дерсу Узала». (М). 12.30 — Документальні фільми «Батьківщина моя», «В небі тільки півчата». (Кіровоград). 17.00 — Українське кольорове телебачення. «Український романс». (К). 18.00 — Наша програма. (Кіровоград). 18.05 — Тележурнал «Клуб ділових зустрічей». (Кіровоград). 18.30 — Ленінський університет мільйонів. Школа політичної самоосвіти. «Роль бібліотеки в політичній самоосвіті». (К). 19.00 — Співає Кіровоградщина. (Кіровоград). 20.00 — Інтербачення. Охорона і захист природи. (М). 20.30 — Програма «Час». 21.15 — Майстри мистецтв. М. Плотніков. (М). 22.15 — Інтербачення. Науково-технічний прогрес. «Космічний телевізійний міст». (М). 22.45 — Кіножурнал. (К). 23.00 — Телевісті. (К).

Друга програма. 18.00 — Телефільм. (К). 19.00 — Кольорове телебачення. Документальний телефільм «Легенда Джунглів». (М). 19.15 — Кольорове телебачення. Мультфільм «Лівша». (М).

П'ЯТНИЦЯ, 20 березня. Перша програма. 11.35 — Шкільний екран. Українська література для учнів 9 класу. Леся Українка. «Лісова пісня». (К). 12.10 — Художній фільм «Дім і господар». (Кіровоград). 17.00 — На сільській сцені. Всесоюзний перекличі сільських клубів. (Чернівці). 17.45 — Телевісті. (К). 18.05 — День за днем — Інформаційна програма. (Кіровоград). 18.30 — Рішення партії в життя. Спеціалізація в тваринництві. (Кіровоград). 18.40 — Телефільм. (Кіровоград). 19.00 — Чемпіонат світу з хокея. ЧССР — Фінляндія. (Швеція). Кольорове телебачення. 20.15 — Клуб кінолюбителів пісні. (М). 21.00 — Естафета новин. (М). 21.30 — Чемпіонат світу з хокея. СРСР — Швеція. В перерві телевісті. (К).

Друга програма. 18.05 — Для школярів. «Таємниці запитальної країни». (М).

НАША АДРЕСА І ТЕЛЕФОНИ

м. Кіровоград, вул. Луначарського, 38
Телефони: відповідального секретаря — 2-45-35, відділу військово-патріотичного виховання і спорту — 2-45-35, решти відділів — 2-45-36.

«МОЛОДОЙ КОММУНАР» — орган Кировоградского обкома ЛКСМУ, г. Кировоград.

Друкарня ім. Г. М. Димитрова, обласного управління по пресі, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.

Редактор В. ПОГРІБНИЙ.

БК 00280. Індекс 61197. Зам. № 1256. Тираж 52 000.